

KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁLLATVÉDELEM ALAPÍTVÁNY

DR. NAGY CSILLA LL.M.

A veszélyesnek minősített ebek tartásának jogi szabályozása

LEKTOR:

Dr. Vetter Szilvia PhD. LL.M.

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya

DR. NAGY CSILLA LL.M

A veszélyesnek minősített ebek tartásának jogi szabályozása

Dr. Nagy Csilla LL.M.
A veszélyesnek minősített ebek tartásának jogi szabályozása

ISBN 978-615-6813-37-4

Lektorálta: Dr. Vetter Szilvia PhD, LL.M.
Olvasószerkesztő: Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin
Kiadja: Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány
Fotó: freepik.com

A kézirat zárásának időpontja: 2024.

TARTALOM

BEVEZETÉS	6
1. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBEK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	7
2. A VESZÉLYESSÉ MINŐSÍTÉSI ELJÁRÁS JOGSZABÁLYI HÁTTERE	8
3. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBEK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK	12
4. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBEK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK MEGSZEGÉSÉNEK LEHETSÉGES JOGKÖVETKEZMÉNYEI	16
5. ZÁRSZÓ	19
JOGSZABÁLYJEGYZÉK	20

BEVEZETÉS

Hazánkban a veszélyes eb fogalmát az ún. „pitbull törvény”, a veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyezésének szabályairól 35/1997. (II. 26.) Korm. rendelet vezette be. A jogszabály megkülönböztette a természetes hajlamainál fogva fokozottan veszélyes ebet (pit bull terrier és keverékei), valamint a veszélyesnek minősített ebeket. A tartási engedélyt a jegyző adta ki. Az engedély kiadásának feltételeit a rendelet meghatározta, tilalmazva pl. azt, ha pl. az ebtartó nem töltötte be a 18. életévet.

A fenti szabályozás nem egyedülálló. Angliában 1991-ben törvényi szinten került szabályozásra a veszélyes ebek kérdése. A törvény a magyar szabályozáshoz hasonlóan határozta meg a veszélyes ebek körét. Eszerint veszélyes eb a „pit bull terrier” és a „Japanese Tosa” (Magyarországon: tosa inu) továbbá bármely más kutya, amelyet miniszteri rendelet annak nyilvánít, azon az alapon, hogy küzdelem céljából tenyésztik.¹

A 49/2010. (IV. 22.) AB határozat 2010. szeptember 30-ával megsemmisítette a „pitbull törvényt”. A 49/2010. (IV. 22.) AB határozat megállapította, hogy a 35/1997. (II. 26.) Korm. rendeletet az állam- és közbiztonságról szóló 1974. évi 17. törvényerejű rendeletben (a továbbiakban: Tvr.) kapott felhatalmazás alapján alkották meg. A Tvr.-t 2007. január 1. napjával hatályon kívül helyezték, a vonatkozó rendelkezés átkerült az Ávtv. 24/A. §-ba, tehát „a veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyezésének szabályairól szóló 35/1997. (II. 26.) Korm. rendelet alkotmányellenes”.

A továbbiakban a veszélyes eb kifejezés alatt az állatvédelmi hatóság által egyedileg veszélyesnek minősített ebet értjük.

1. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBEK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

A veszélyes ebek kedvtelésből tartott állatnak minősülnek, így vonatkoznak rájuk az általános állattartási követelmények, az ebek tartásával kapcsolatos valamennyi jogszabály, amely jogszabályi kötelezettséget a kifejezetten a veszélyesnek minősített ebek tekintetében megalkotott jogszabályi kötelezettségek szigorítanak.

Az ebek tartásával kapcsolatos általános kötelezettséget határoz meg az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (továbbiakban: Ávtv.), az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.), a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (továbbiakban: KEDVTR.), a veszettség elleni védekezésről szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet (továbbiakban: Veszettség r.), a kóbor állatok befogásáról és kezeléséről szóló 29/2000. (VI. 7.) FVM rendelet (továbbiakban: Kóbor állat r.), a szankciókkal kapcsolatosan a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szankciótv.), a hatáskörrel kapcsolatosan pedig a járási (fővárosi kerületi) hivatalok feladat- és hatásköréről szóló 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kijelölő R.).

Az Ávtv. és a KEDVTR., a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) és a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabstv.), a polgári jog területén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) az általános szabályokon túl tartalmaz rendelkezéseket kifejezetten a veszélyes ebek tartására is.

Jelen tanulmány célja a veszélyes ebekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések bemutatása.

¹ Jámber A. (2012): A „veszélyes eb” fogalmának változásai (a magyar Jogban) in: Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium-Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai 135-155. <http://real.mtak.hu/94003/1/MDJT12.pdf>, 2023.08.12.

2. A VESZÉLYESSÉ MINŐSÍTÉSI ELJÁRÁS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

Az állatvédelmi hatóság az ebet egyedileg veszélyesnek minősítheti, amennyiben az eb fizikai sérülést okozott, és megvalósulnak a veszélyesnek minősítés e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételei, vagy az eb fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek fizikai sérülést okozhat, és ez a veszélyhelyzet kizárólag az eb veszélyesnek minősítésével hárítható el (Ávtv. 24/A. § (1) bekezdései). Veszélyes eb az állatvédelmi hatóság által egyedileg veszélyesnek minősített eb (Ávtv. 24/A. § (2) bek.). Az (1) bekezdés b) pontja szerinti **eljárásba be kell vonni az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértőt** (Ávtv. 24/A. § (3) bek.).

Az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértőként az a személy járhat el, aki a tevékenység folytatására irányuló szándékát a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenti az állatvédelmi hatóságnak. A bejelentés – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – tartalmazza a bejelentő természetes személyazonosító adatait, továbbá meg kell jelölni a bejelentő telefonos elérhetőségét, valamint elektronikus levélcímét. A bejelentés alapján az állatvédelmi hatóság nyilvántartásba veszi a szakértőt. A nyilvántartás tartalmazza – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértők természetes személyazonosító adatait. Az állatvédelmi hatóság a honlapján közzéteszi a szakértői névjegyzékben szereplő személy nevét, telefonos elérhetőségét, valamint elektronikus levélcímét (Ávtv. 24/A. § (7) bek.). **A település jegyzője kérheti az állatvédelmi hatóságtól az eb egyedi veszélyessé minősítését** (Ávtv. 24/A. § (8) bek.).

Az Ávtv. 42/D. § (1) bek. e) pontja szerint a közigazgatási szankció kiszabása mellett, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint az állatvédelmi hatóság az ebet veszélyesnek minősítheti. Ha az eb ismételten nyolc napon túl gyógyuló, vagy annál súlyosabb sérülést okozott embernek, a sérülés keletkezésének vizsgálata során az állatvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti intézkedéssel élhet (Ávtv. 42/D. § (1) bek. e) pont és (2) bek.). E § rendelkezései nem alkalmazhatóak a Magyar Honvédségben, rendvédelmi szervben, nemzetbiztonsági szolgálatban, közfeladatot ellátó őrszolgálatban szolgáló ebek jogszerű alkalmazása esetén, a magántulajdon védelmére irányuló hivatásos őrző-védő feladatot ellátó ebek jogszerű alkalmazására, valamint a vadászat során a vadnak sérülést okozó vadászebekkel összefüggésben (Ávtv. 42/D. § (3) bek.).

Amennyiben a települési, fővárosban a kerület önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző arról értesül, hogy eb a KEDVTR 4. számú melléklete szerinti sérülést okozott, arról köteles írásban értesíteni a sérülés keletkezésének helye szerint illetékes járási állat-egészségügyi hatóságot (KEDVTR. 17/C. § (1) bek.). Eb okozta sérülés esetén a járási állat-egészségügyi hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben foglaltakon túl az Ávtv. 42/D. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja a 4. számú mellékletben foglaltak szerint (KEDVTR. 17/C. § (2) bek.).

Állatorvos vagy települési, fővárosban a kerületi önkormányzat, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat állatvédelmi őrszolgálat köteles figyelmet fordítani arra, hogy a feladatainak ellátása során vizsgált eb viselkedése indokolja-e a veszélyesnek minősítési eljárás megindítását. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy az eb viselkedése, illetve fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek sérülést okozhat, és ez a veszélyhelyzet kizárólag az eb veszélyesnek minősítésével hárítható el, arról köteles írásban értesíteni az ebtartás helye szerint illetékes járási állat-egészségügyi hatóságot (KEDVTR. 17/D. § (1) bek.). **Az (1) bekezdés szerint bejelentett ebet a járási állat-egészségügyi hatóság veszélyesnek nyilváníthatja** (KEDVTR. 17/D. § (2) bek.). A veszélyesnek nyilvánítási eljárás során az eb magatartás zavarára irányuló állatorvosi vizsgálatot kell végezni (KEDVTR. 17/D. § (3) bek.).

A veszélyes eb – a (2) bekezdésben foglaltakra való tekintettel – **a veszélyesnek minősítést követő 60 nap elteltével kizárólag a járási állat-egészségügyi hatóság által kiadott engedéllyel, az abban előírt tartási feltételek betartása mellett, ivartalanítva és transzponderrel megjelölve tartható** (KEDVTR. 17/E. § (1) bek.). **Az engedély kiadását az eb tulajdonosa vagy az ebtartó a tulajdonossal együtt kérheti, az eb veszélyesnek nyilvánításáról szóló határozat véglegessé válását követő 15 napon belül** (KEDVTR. 17/E. § (2) bek.).

A veszélyes eb tartásának engedélyezésére vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell: az eb tulajdonosának nevét, címét; az ebtartó nevét, születési helyét és idejét, lakcímét, telefonszámát, elektronikus levélcímét; az eb tartási helyét (település, kerület, utca, házszám); az eb tartási helyének leírását; az eb fajtáját, születési idejét, nemét, színét, nevét; transzponderrel megjelölt eb esetén a transzponder sorszámát; ivartalanított eb esetén az ivartalanítás időpontját; és az eb egyéb egyedi jellemzőit (KEDVTR. 17/E. § (3) bek.). A kérelemhez csatolni kell a tartás helye szerinti ingatlan tulajdonostársainak, illetve hasznélvezőjének hozzájáruló nyilatkozatát, amennyiben az eb tartási helyül szolgáló ingatlan közös tulajdonban van, illetve hasznélvezettel terhelt (KEDVTR. 17/E. § (4) bek.).

A tartást engedélyező határozat véglegessé válását követően a járási állat-egészségügyi hatóság az 5. számú melléklet A. pontjában meghatározott adattartalmú tartási engedélyt állít ki az eb tulajdonosa részére (KEDVTR. 17/F. § (1) bek.). **Az engedély a kiállításától számított két évig hatályos** (KEDVTR. 17/F. § (2) bek.). Az engedély kiadásáért, meghosszabbításáért a veszélyesnek minősített eb tartása engedélyezésének díjáról szóló jogszabályban meghatározott összegű díjat kell fizetni (KEDVTR. 17/F. § (3) bek.).

Az engedély akkor adható ki, ha az ebtartó a tizennyolcadik életévét betöltötte, és cselekvőképes (KEDVTR. 17/F. § (4) bek.). Az engedélyt vissza kell vonni, ha az eb tulajdonosa vagy az ebtartó az e rendeletben meghatározott kötelezettségeit ismételten megszegi, az eb tartási helyét – akár ideiglenesen is – megváltoztatják, vagy a veszélyes eb tulajdonjoga átruházásra kerül (KEDVTR. 17/F. § (5) bek.).

A 3. § (2) bekezdése szerinti esetben a tulajdonosnak vagy az ebtartónak biztosítania kell a transzponder leolvasásához szükséges eszközt (KEDVTR. 17/G. § (1) bek.). A beavatkozásokat végző állatorvos az 5. számú melléklet B. pontjában meghatározott adattartalmú igazolást állít ki az ivartalanítás megtörténtéről, valamint az eb transzponderrel történő megjelöléséről (KEDVTR. 17/G. § (2) bek.).

A veszélyessé minősítésre hatáskörrel rendelkező állatvédelmi hatóság tehát a járási állat-egészségügyi hatóság (a továbbiakban: hatóság).

A hatóságtól a település jegyzője kérheti az eb egyedi veszélyessé minősítését², ugyanakkor állatorvos vagy települési, fővárosban a kerületi önkormányzat, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat állatvédelmi őrszolgálat is jelzéssel él a hatóság felé, ha a veszélyessé minősítést indokoltnak látja³. Figyelemmel arra, hogy a hatóság elsőfokú állatvédelmi hatóságnak minősül, és eljár lakossági bejelentésekre, az állatvédelmi hatáskörben elékerült esetekben is sor kerülhet veszélyessé minősítésre.

A veszélyessé minősítés feltételei:

- 1.) az eb fizikai sérülést okozott, és megvalósulnak a veszélyesnek minősítés az Ávtv. végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételei⁴ vagy
- 2.) az eb fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek fizikai sérülést okozhat, és ez a veszélyhelyzet kizárólag az eb veszélyesnek minősítésével hárítható el⁵.

A hatóság az eljárásba ebek viselkedésében jártas szakértőt von be⁶. A szakértőre vonatkozó szabályozást a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezések tartalmazzák⁷. A Kijelölő r. szerint az ebek viselkedésében jártas szakértőkkel kapcsolatos eljárások az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal hatáskörébe tartoznak⁸.

A veszélyesnek nyilvánítási eljárásba állatorvost is be kell vonni, az eb magatartászavarára irányuló állatorvosi vizsgálatot kell végezni.⁹

Az eb veszélyesnek nyilvánításáról szóló határozat véglegessé válását követő 15 napon belül kérelmezhető az eb tartási engedélye a hatóságtól. A kérelmet az eb tulajdonosa vagy az ebtartó a tulajdonossal együtt nyújthatja be.

Ez a rendelkezés figyelembe veszi, hogy az állattartó nem feltétlenül maga az ebtulajdonos. Az Ávtv. 3. § 1. pontja szerint „*e törvény alkalmazásában* állattartó: az állat tulajdonosa, illetve aki az állatot vagy az állatállományt gondozza, felügyeli.”

Amennyiben az állattartó felügyelete alatt álló eb veszélyessé minősítését látja a hatóság indokoltnak, a jogszabály biztosítja, hogy az állat tulajdonosának hozzájárulása nélkül ne lehessen az ebet veszélyessé minősíteni. Amennyiben a tulajdonos nem járul hozzá a tartási kérelem benyújtásához, az állattartó a tulajdonos nélkül nem tudja azt beadni, és viselni kell a jogi következményeket.

A kérelem benyújtásának határideje az eb veszélyessé nyilvánításáról szóló határozat véglegessé válását követő 15 nap. Az eb a veszélyesnek minősítést követő 60 nap elteltével kizárólag a járási állat-egészségügyi hatóság által kiadott engedéllyel, az abban előírt tartási feltételek betartása mellett, ivartalanítva és transzponderrel megjelölve tartható.

A veszélyes eb tartásának engedélyezésére vonatkozó kérelemnek kötelező elemei és mellékletei vannak.

A kérelemre a hatóság tartási engedélyt állít ki a veszélyesnek minősített eb tulajdonosa részére. Az engedély a kiállításától számított két évig hatályos. A jogalkotó a további felelős állattartást azzal is biztosítja, hogy bár a veszélyes eb tartására szóló engedély az állat tulajdonosa részére kerül kiállításra, az engedély kiadásával kapcsolatosan az ebtartó személyéhez kötött feltételeket is meghatároz. Az engedély ugyanis csak akkor adható ki, ha az ebtartó

- a) a tizennyolcadik életévét betöltötte, és
- b) cselekvőképes.

2 Ávtv. 24/A. § (8) bek.
3 KEDVTR. 17/D. § (1) bek.
4 Ávtv. 24/A. § (1) bek. a) pont
5 Ávtv. 24/A. § (1) bek. a) pont
6 Ávtv. 24/A. § (3) bek.
7 Ávtv. 24/A. § (7) bek.
8 Kijelölő r. 6. § (3) bek.
9 KEDVTR. 17/D. § (3) bek.

3. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK

Az Ávtv. 24/A. § vonatkozó rendelkezései szerint:

„(4) Veszélyes eb kizárólag az állatvédelmi hatóság által kiadott engedéllyel, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételekkel és módon, ivartalanítva és elektronikus azonosítóval (a továbbiakban: transzponder) megjelölve tartható.

(5) Tilos veszélyes ebnek bármely módon való szaporítása, tenyésztése – ideértve a vétlen szaporulatot is –, kiállítása, bármely formában történő versenyeztetése, őrző-védő feladatokra való tartása, képzése és alkalmazása, az országba való behozatala, az országból történő kivitele.

(6) A veszélyes ebet polgári jogi szempontból vadállatnak kell tekinteni.”

Az Ávtv. a veszélyes eb tartásának a kedvtelésből tartott ebekre vonatkozó általános előírásokon túl is szigorúbb szabályozását írja elő (a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel és módon), valamint külön kiemeli a transzponderrel történő ellátás és az az ivartalanítás és követelményét, továbbá tilalmi rendszert állít fel.

A transzponderrel történő ellátás minden ebtartóra vonatkozik, ugyanakkor a KEDVTR. 17/B. § (10) bek. szerint minden „négyhónaposnál idősebb eb csak transzponderrel megjelölve tartható”. Álláspontom szerint életszerűtlen elképzelés, hogy a hatóság egy ebet négyhónapos kor alatt veszélyessé nyilvánítson.

Az állatvédelmi jogszabályok két esetben rendelnek el kötelező ivartalanítást: az Ávtv. az eb veszélyessé minősítése esetén, valamint az ún. kóbor állat rendelet kizárólag az ebrendészeti telepek tekintetében ír elő ivartalanítási kötelezettséget.¹⁰ Az állatvédelmi hatóság továbbá dönthet úgy is, hogy az eb veszélyessé minősítését mellőzi, de az ivartalanítást elrendeli.¹¹

Fent leírtak alapján ugyan a Kijelölő r. 6. § (12) bek. alapján „a jegyző, illetve járási hivatal az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére is kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében”, az állatvédelmi jogszabályrendszer logikája szerint az. intézkedésre kötelezésen kívül esik az ivartalanításra kötelezés.

Az ivartalanítási kötelezettség tulajdonképpen azon jogszabályi kötelezettség garanciája, amely szerint „tilos veszélyes ebnek bármely módon való szaporítása, tenyésztése – ideértve a vétlen szaporulatot is”. Az Ávtv.-ben felállított versenyeztetésre, őrző-védő feladatokra való tartásra, képzésre és alkalmazásra vonatkozó tilalom megakadályozza az eb közösségbe történő vitelét, és az általa esetlegesen lefolytatott támadásokat, okozott sérüléseket.

Az eb veszélyesnek minősítése a jogalkotó bizalmának a megvonása az ebtartótól és a veszélyesnek minősített ebtől, mely kérdésben a jogalkalmazó hatóság juttatja érvényre a jogalkotó akaratát.

A veszélyesnek minősített eb az országba való behozatala megakadályozza, hogy a nemkívánt viselkedésű ebek száma megnöjön, az országból történő kivitel tilalma pedig a más országokat védi.

A KEDVTR. alapján a veszélyes eb nyakörvén jól látható jelzést kell elhelyezni, amely legalább öt centiméter átmérőjű korong, és egyik oldalán az ebtartó neve, lakcíme, telefonszáma, a másik oldalán az eb hívóneve és a „Veszélyes!” felirat szerepel. A korong beszerzésének költségei az állat tulajdonosát terhelik (KEDVTR. 17/H. § (1) bek.). **A veszélyes eb olyan megfelelően zárt, bekerített vagy elkerített helyen tartható, amely megakadályozza az ebnek a közterületre vagy szomszédos magánterületre történő, felügyelet nélküli kijutását, továbbá, hogy az eb embernek vagy állatnak sérülést okozzon** (KEDVTR. 17/H. § (2) bek.). **A veszélyes eb tartására szolgáló ingatlan be- és kijáratain jól olvasható „Vigyázat! Veszélyes eb!” feliratú táblát kell elhelyezni,** mely mellett jól látható, támadó ebet ábrázoló grafika is szerepel. A táblát jól látható helyen kell elhelyezni (KEDVTR. 17/H. § (3) bek.).

Veszélyes ebet közterületen vezetni, tömegközlekedési eszközön szállítani csak a harapás lehetőségét megakadályozó, biztonságos szájkosárral és a kibújást megakadályozó nyakörvvel, két méternél nem hosszabb, nem kihúzható pórázon, a tartási engedélyben megjelölt személy felügyeletével szabad. E helyeken az ebet a pórázról elengedni és a szájkosarat levenni tilos (KEDVTR. 17/I. § (1) bek.). **Veszélyes eb felügyelete – a tartási engedélyben meg nem jelölt személyre – ideiglenesen sem ruházható át** (KEDVTR. 17/I. § (2) bek.).

Veszélyes eb tulajdonjogának átruházásakor az új tulajdonosnak új tartási engedélyt kell kérnie (KEDVTR. 17/J. § (1)). Veszélyes eb tulajdonjogának átruházását, az állat elhullását, elvesztését huszonnégy órán belül – munkaszüneti nap esetén a következő munkanapon – a járási állat-egészségügyi hatóságnál be kell jelenteni (KEDVTR. 17/J. § (2) bek.).

Aki veszélyes ebet talál, illetve befog, köteles azt huszonnégy órán belül a járási állat-egészségügyi hatóságnak bejelenteni, és a befogott ebet a járási állat-egészségügyi hatóságnak átadni (KEDVTR. 17/K. § (1) bek.). A járási állat-egészségügyi hatóság intézkedik az engedélyezett tartási helyen és a tartási engedélyben megnevezett személy felügyeletén kívül talált veszélyes eb haladéktalan befogásáról, és az ebtartó vagy a tulajdonos értesítéséről (KEDVTR. 17/K. § (2) bek.). A szabálysértési vagy büntetőeljárás során elkobzott, lefoglalt, továbbá a leadott, befogott veszélyes ebet 14 napos állat-egészségügyi megfigyelés alatt kell tartani a veszélyesség elleni védekezés szabályairól szóló jogszabály előírásai szerint (KEDVTR. 17/K. § (3) bek.). Veszélyes eb leadásáról, befogásáról a járási állat-egészségügyi hatóság jegyzőkönyvet vesz fel, melyet az eb pusztulásáig vagy tulajdonosváltásáig meg kell őrizni és gondoskodni kell a nyilvántartásáról (KEDVTR. 17/K. § (4) bek.). Ha az eb tulajdonosa a befogással, őrzéssel, megfigyeléssel kapcsolatos költségeket megtéríti, a veszélyes ebet részére első alkalommal – állatvédelmi bírság kiszabása mellett – vissza kell adni (KEDVTR. 17/K. § (5) bek.). A veszélyes eb életének kioltásáról szóló határozatban rendelkezni kell az azt végrehajtó állatorvos személyéről (KEDVTR. 17/K. § (6) bek.).

A járási állat-egészségügyi hatóság a tartási engedélyben előírt biztonságos tartási feltételek teljesülését az engedélyben megjelölt határidő lejártával, de legkésőbb a tartási engedély kiadásától számított 30 nap elteltével, az eb ivartalanításának és egyedi megjelölésének megtörténtét a tartási engedély kiadásától számított 30 nap elteltével ellenőrzi (KEDVTR. 17/L. § (1) bek.). A veszélyes eb tartási feltételeinek megtartását a járási állat-egészségügyi hatóság ellenőrzi (KEDVTR. 17/L. § (2) bek.). Az ebtartó a tartási engedélyt az ellenőrzésre jogosult

¹⁰ A kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet 14. § (2) bek. szerint „kóbor állat ivartalanítva vagy - ha az ivartalanítás szakmai indokok alapján az ebrendészeti telepen nem elvégezhető - ivartalanítási kötelezettséggel adható örökbe.”

¹¹ Ávtv. 42/D. § (1) bek. d) pontja alapján

felhívására köteles bemutatni (KEDVTR. 17/L. § (3) bek.). Az ebtartó köteles a tartási feltételek ellenőrzését elősegíteni és tűrni (KEDVTR. 17/L. § (4) bek.).

A Szabstv. 193. § (2) bek. alapján „*aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.*”

A KEDVTR. és a Szabstv. célja megakadályozni, hogy a veszélyes eb felügyelet nélkül maradjon olyan helyen, ahol más személyek, állatok épségét veszélyeztetheti. Ezt a megelőzést szolgálja a szökés megakadályozásával kapcsolatos állattartói kötelezettség hangsúlyozása, a bejáratra kihelyezett szabványtábla (amely nemcsak arról tájékoztat, hogy az ingatlanon veszélyes eb van, de magában foglalja azt a kívánalmat is, hogy ki-bejárás során fokozottan kell odafigyelni, hogy az eb ne jusson ki.).

Abilétaés a tábla elhelyezésének kötelezettsége kizárólag akkor terheli az állattartót, amennyiben az ebet a hatóság veszélyessé minősítette. Az eb veszélyessé minősítését olyan incidens váltja ki, amelyet az állattartónak kellett volna megelőznie. Ez a megelőzés akkor lehetséges, ha az állattartó ismeri a kutya reakcióit, viselkedésformáit. Talán régen, amikor az emberek közvetlen kapcsolatban álltak a természettel, az állatvilággal, születés óta magukba szívták ezt a tudást, napjainkban azonban – mondhatjuk – külön tudományág a kutyák világa, amelyet tudatos tanulás útján ismerhetünk meg. Sajnos sokan nem szánnak erre elég időt, nem járnak kutyaiskolába, és nem ismerik azt a kutyát, amellyel együtt élnek. Az állatvédelmi hatóságnak lehetősége van állatvédelmi képzés elvégzésére kötelezni az állattartót, azonban a hatóság sem jut el minden olyan kutyatartóhoz, ahol pedig szükség lenne az oktatás elvégzésére.

Fent leírtakra figyelemmel álláspontom szerint kívánatos lenne minden ebtartó kötelezése arra, hogy az ingatlan bejáratán táblával jelezze, ha az ebtartás helyéül szolgál (így legalább az incidensek egy részét ki lehetne szűrni.)

A biléta használatának kötelezettsége több kérdést is felvet. A jogszabály szerint a bilétát a nyakörvön kell elhelyezni. A kérdés az, hogy az ebnek állandóan kell-e a nyakörvet hordania, vagy csak sétáltatáskor, ill. felhelyezhető-e a korong hátra is. Álláspontom szerint a bilétával felszerelt nyakörvnek akkor kell a kutyán lennie, amikor az eb szökésének lehetősége fennállhat.

A jogalkotó kizárólag a veszélyes ebek tartóit kötelezi a biléta beszerzésére. A biléta lehetőség arra, hogy az eb megtalálójá azonnal figyelmeztetve legyen arra, hogy az eb veszélyes, ugyanakkor az elérhetőségeken megtalálja az állattartót.

Figyelemmel arra, hogy a mindennapokban rengeteg kutya szökik meg otthonról, ugyanakkor a biléta beszerzési költsége nem irreálisan magas (már a mikrochip árának harmadáért is lehet vételezni), álláspontom szerint ideje van az állatvédelmi jogszabályok módosításának, és minden állattartó kötelezésének arra, hogy a kutya nyakörvén bilétán adjon elérhetőséget.

A veszélyes ebek tartásával kapcsolatosan a helyi önkormányzati rendeletek nem hozhatnak tartást korlátozó rendelkezéseket. Az Alkotmánybíróság Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének az állatok tartásáról szóló 35/2003. (XI. 27.) Ö. sz. rendeletével kapcsolatosan mondta ki, hogy „*az ebek veszélyessége, az életvédelem biztosítása és ehhez kapcsolódóan a speciális tartási szabályok kialakítása nem tekinthetők helyi közügynek. Magasabb szintű jogszabály (...) egyértelműen meghatározta, hogy melyek azok a szempontok, amelyek szerint egy kutya veszélyes, vagy veszélyesnek minősíthető. Ugyanakkor minden olyan eb, amely nem sorolható a*

veszélyes, vagy veszélyesnek minősített ebek közé, az állattartás általános szabályai irányadók, s az Ávt. értelmében kedvtelésből tartott ebnek minősülnek.”

Kizárólag az „*egyedi hatósági határozat, amely állategészségügyi és állatvédelmi szempontokra tekintettel korlátozhatja vagy megszüntetheti az eb tartását*”. Ilyen határozatot - akár csak a veszélyes ebek tartásának engedélyezésére vonatkozó döntést – kizárólag az állatvédelmi hatóság hozhat.¹²

4. A VESZÉLYESNEK MINŐSÍTETT EBK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK MEGSZEGÉSÉNEK LEHETSÉGES JOGKÖVETKEZMÉNYEI

Az ebek tartására vonatkozó jogszabályi rendelkezésének lehetséges negatív jogkövetkezmények mellett vannak kifejezetten a veszélyes ebek tartásával kapcsolatosan meghatározott szankciók, melyek az alábbiak:

Az Ávtv. 24/C. § alapján az állatvédelmi hatóság elrendeli az eb életének kioltását, amennyiben az halálos kimenetelű sérülést okoz embernek, és az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértő megállapítja, hogy az eb viselkedése egyértelműen a sérülés okozására irányult (1. bek.). Az állatvédelmi hatóság elrendeli a veszélyes eb életének kioltását, amennyiben a veszélyesnek minősítő határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül nem kérelmezik az eb tartásának engedélyezését, a tartási engedélyében meghatározott biztonságos tartási feltételek az engedélyben előírt határidőig, de legkésőbb az engedély kiadásától számított 30. napig nem teljesülnek, az eb ivartalanítása és transzponderrel való megjelölése a tartási engedély kiadásától számított 30 napon belül nem történik meg, az eb a tartási engedélyben meghatározott biztonságos tartási feltételek teljesítéséig embernek fizikai sérülést okoz, az ebre vonatkozó tartási szabályokat megszegik, és emiatt az eb embernek fizikai sérülést okoz, az ebet az engedélyezett tartási helyen, és az ebtartó felügyeletén kívül fogják be második alkalommal, vagy annak tulajdonosa vagy az ebtartó ellen indított büntető- vagy szabálysértési eljárás során az állatot jogerős határozattal elkobozzák (2. bek.). Az állatvédelmi hatóság elrendelheti az eb életének kioltását, amennyiben az súlyos vagy maradandó sérülést okoz embernek, tartója 14 napon belül nem válik ismertté, viselkedésproblémáinak megfelelő kezelése nem biztosított, és az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértő megállapítja, hogy az eb viselkedése egyértelműen a sérülés okozására irányult (3. bek.). Az állatvédelmi hatóság az eb azonnali elkobzását, elszállítását és megfelelő helyen való tartását, valamint transzponderrel való megjelölését rendelheti el, amennyiben az súlyos vagy maradandó kimenetelű sérülést okoz embernek; rendeli el, amennyiben az halálos kimenetelű sérülést okoz embernek, vagy amennyiben az ebtartó veszélyes eb tartási engedélyét visszavonják (4. bek.). A jogerős határozattal elrendelt ivartalanítás, transzponderrel történő megjelölés, elkobzás, szállítás, tartás és az eb élete kioltásának költségei az eb tulajdonosát terhelik (5. bek.).

A KEDVTR. alapján

17/F. § (5) bek. alapján a tartást engedélyező határozatot „vissza kell vonni, ha

- a) az eb tulajdonosa vagy az ebtartó az e rendeletben meghatározott kötelezettségeit ismételten megszegi,
- b) az eb tartási helyét – akár ideiglenesen is – megváltoztatják, vagy
- c) a veszélyes eb tulajdonjoga átruházásra kerül.

A Szabstv. 193. § (2) bek. alapján „aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.”

A Szabstv. 7. § (1) bek. alapján „a szabálysértés miatt alkalmazható büntetések:

- a) a szabálysértési elzárás,
- b) a pénzbírság,
- c) a közérdekű munka.”

A Szabstv. 8. § (1) bek. alapján a veszélyeztetés kutyával szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések:

- „b) az elkobzás,
- c) a kitiltás,
- d) a figyelmeztetés.”

A Btk. 359. § alapján

„(1) Aki

- a) veszélyes állatot engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, vagy az ország területére behoz,
- b) a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

- a) veszélyes ebet
 - aa) szaporít, az ország területére behoz, onnan kivisz, versenyeztet, vagy engedély nélkül tart,
 - ab) jogszabály megszegésével elidegenít vagy megszerez, illetve

b) a veszélyes eb

- ba) ivartalanítására vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, vagy
- bb) tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi.

(3) Aki veszélyes ebet őrző-védő feladat végzésére tart, kiképez, illetve veszélyes ebbel ilyen feladatot végeztet, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában veszélyes eb a hatósági határozatban egyedileg veszélyes ebbé nyilvánított eb.”

Az állatvédelem területén párhuzamos eljárások indulhatnak közigazgatási és büntetőjogi vonalon.

Alapvetően az ebtartás akkor kerül a Btk. hatálya alá, ha állatkínzás vagy tiltott állatviadal gyanúja merül fel, de önmagában egy eb az állatvédelmi jogszabályoknak nem megfelelő tartása nem eredményezi automatikusan a büntetőjogi eljárás megindítását. Ezzel szemben a veszélyes eb tartására vonatkozó jogszabályi kötelezettség megszegése „automatikusan” a Btk.-ba ütközik.

5. ZÁRSZÓ

„Ha alaposabban megnézzük, végül is mindenki mindenről tehet, ami csak a világban történik, és valamennyire, joggal vagy anélkül, mindnyájan felelősek vagyunk.”

Francisco Ayala gondolatával zárom a tananyagot. Az eb veszélyessé nyilvánítása az egyik legszigorúbb szankcionálási forma, amelynek súlyosságát csak az eb életének kioltása múlja felül. Álláspontom szerint az, hogy egy eb viselkedése a szocializáció skáláján ilyen mélyre csúszik, hogy a veszélyessé nyilvánítása szükséges, legtöbbször közvetlenül az állattartó felelőssége, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül a mikro -és makrokörnyezet esetleges ráhatása, vagy közönye sem, és ugyanígy a társadalom felelőssége sem.

Napjainkban a hivatalos állatvédelmi bejelentések megtétele helyett sokan inkább a közösségi felületekre írják ki, ha problémát tapasztalnak egy-egy kutya viselkedésében. Az internetes kommunikáció arra mindenképp megfelelő, hogy a közelben lakók gyors információhoz jussanak, ugyanakkor ahhoz kevés, hogy a hatósághoz eljusson a panasz. A hatósághoz sokan csak akkor fordulnak, amikor az enyhébbek után már súlyosabb jogsértés történik.

Amennyiben a bejelentések időben befutnának a hatósághoz, a hatóság olyan intézkedéseket is tudna hozni, amellyel egyrésztől megakadályozható a helyzet súlyosbodása, másrésztől enyhébb kötelezettséget ró az ebtartóra (pl. állatvédelmi oktatás elvégzésére való kötelezés).

JOGSZABÁLYJEGYZÉK

1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről (Ávtv.)

2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről (Éltv.)

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (Szabs.tv.)

41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról (KEVDTR.)

2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról (Szankciótv.)

244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet az állatvédelmi bírságról (Bírságrendelet)

383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről (Kijelölő r.)

A veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet (Veszetzsegr.)

785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól (Kóbor állat r.)

KÖZÖS ÜGYÜNK
AZ ÁLLATVÉDELEM
ALAPÍTVÁNY